

О.А. Луценко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Л.А. Поливана, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ

Стратегія розвитку державної статистики України обумовлює необхідність продовження реформ у статистичній системі, підвищення якості оцінки розвитку економіки та соціальної сфери, повне задоволення інформаційних потреб суспільства, реалізації євроінтеграційного розвитку. Дослідження показують, що комплексне реформування національної системи органів державної статистики та її адаптація відповідно до нормативних документів ЄС та міжнародних стандартів є надзвичайно важливим і актуальним завданням статистики в Україні.

Пріоритетні напрями розвитку офіційної статистики сформовані на виконання рішень Уряду, положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, з метою забезпечення відповідності діяльності органів державної статистики Кодексу норм європейської статистики та Фундаментальним принципам офіційної статистики, схваленим Генеральною Асамблеєю ООН [1, 2.].

Програма розвитку офіційної статистики до 2028 року [3] розроблена відповідно до вимог статті 22 Закону України "Про офіційну статистику"[4], з метою визначення перспективних завдань та стратегічних напрямів розвитку офіційної статистики, забезпечення постійного підвищення якості офіційної державної статистичної інформації та затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2023 р. № 989 [5].

З метою забезпечення стійкості функціонування національної економіки в умовах воєнного стану та подальшого її зростання та повоєнного відновлення на новітній організаційно-технологічній основі та у взаємодії з міжнародними партнерами, необхідно під час реалізації Програми вирішити питання щодо забезпечення якісною й надійною офіційною державною статистичною інформацією державні органи для забезпечення прийняття ними виважених управлінських рішень.

Зважаючи на те, що Україна у 2022 році набула статусу країни кандидата на членство в ЄС особливої уваги в заходах з реалізації Програми приділено питанню гармонізації національної статистичної системи з міжнародними та європейськими нормами і стандартами, узгодженню діяльності виробників офіційної статистики з основними принципами діяльності офіційної статистики та Кодексом норм європейської статистики, посиленню координаційної ролі Держстату в національній статистичній системі для забезпечення використання єдиної термінології, визначень, статистичних класифікацій та методів, узгоджених із загальноприйнятими принципами міжнародної та європейської статистичної практики.

У межах Програми розвитку офіційної статистики до 2028 р. передбачено заходи, спрямовані на подальше задоволення зростаючих потреб користувачів в офіційній державній статистичній інформації, удосконалення елементів і формату доступу і включає такі напрями та завдання [3]:

1) гармонізація національної статистичної системи з міжнародними та європейськими нормами і стандартами.

За цим напрямом передбачено вжити ряд заходів для імплементації міжнародних та європейських норм і стандартів у сфері демографічної та соціальної статистики, економічної та галузевої статистики, статистики навколишнього середовища та багатогалузевої статистики, методології збирання, оброблення, аналізу та поширення даних.

Крім того, передбачено заходи з впровадження міжнародних та європейських статистичних класифікацій, еталонних метаданих для Європейської статистичної системи, забезпечення координації збору даних за індикаторами цілей сталого розвитку ЄС;

2) цифрова трансформація.

За цим напрямом передбачено вжити заходів з розвитку інформаційних систем органів державної статистики, впровадження цифрових технологій під час використання адміністративних даних та підвищення рівня цифрової грамотності персоналу;

3) відкритість і доступність статистичної інформації.

Цей напрям передбачає вдосконалення поширення статистичної інформації, а саме: впровадження веб-порталу офіційної статистики та перенесення на нього історичної статистичної інформації, впровадження підсистеми веб-порталу офіційної статистики «Персональний кабінет» для зовнішніх користувачів та створення інтерактивної візуалізації (дашбордів) результатів державних статистичних спостережень.

Також розроблено План заходів з виконання Програми розвитку офіційної статистики до 2028 року.

Інформаційні джерела

1. Регламент Європейського Парламенту і Ради ЄС №223\2009 від 11 березня 2009 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-09#Text.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page

3. Програма розвитку офіційної статистики до 2028 року. URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/proekt/proekt_05.06.23/proekt.pdf.

4. Про офіційну статистику: від 16.08.2022р. № 2525-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.

5. Про затвердження Програми розвитку офіційної статистики до 2028 року Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2023 р. № 989 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-prohramy-rozvytku-ofitsiinoi-s989-150923>